

Dos cartas de Enrique Zubiri, "Manezaundi", al P. Donostia

Estas dos cartas de «Manezaundi» que damos a la publicidad vieron la luz anteriormente en el «Suplemento Mensual del Príncipe de Viana», núm. 33-34, Noviembre-Diciembre 1968, página 3. Una de ellas aparecerá próximamente en un ramillete de «Cartas al P. Donostia», en diversas lenguas, que «Archivo P. Donostia» prepara para la imprenta.

IRUÑEN, Otsailaren 4-an, 1934-an

Aita Donosti begirunekoari

Atsegin gochoenarekin irakurtu ditut zure hitz amultsuak. Ene eskual sailek ez dute garrantzi haundirik. Gerthatzen da idazle gehienak ez batira sortzez eskualdunak, ez baitute eskuara ikhasi ohakoan (cuna), bere ameen bulharretan, erraiten den bezala, hortakotz ez dute gure trebetasuna. Nik ibiltzen dutan eskuara ez da liburuetan ikhasten ahal. Horren mamia, itzulikak eta erroak ene herritarren arthean ikhasiak ditut.

Galdegiten dazu hea zoin diren Luzaideko dantzak. Hangoak dira *Yantza-yauzia*, *Yantza luzia* eta *Bolant-yantza*.

Bolant-yantza hau ihauterietan (carnavales) edo *karrosa* bat egiten dutelarik dantzatzen da. Karrosa hori da *mascarada* bat (Karakotchak) egiten dutelarik trufa (burla) gerthakari irringarri batez nahi dutenean egin. Nechkato bathen haur egitea, bi alargunen ezkontza: zahar bat nechkato gazte batekin ezkontzen delarik, eta holako bertze.

Bolantak dira muthil andana bat soineko churiez yauntziak, eta chingolaz (cintas) eta edergailuz aphainduak. Badituzte bizpahiru aire.

Yantza luzia iduri zaut ez denetz Grecia-ko ohiduretatik hartua. Lerro luze bat, nechkato eta muthilkoak aldizkatuak, eta mokanesez (pañuelos) eskuz esku elgartuak. Aitzinekoak eta gibekekoak eremaiten dute eskian, besoa altchatua, makhil bat udarez eta chingolaz betheak. ¿Ez othe da hori

P. JORGE DE RIEZU

Grecia-tarren tirso-a, eta besta hori Céres yainkosaren ohoretan egiten zizutenetarik?

Aita Policarpo-ri ene esker khartsuak, nahiz ez dutan haren ezagutzaren ohorea.

Eta zuk onhartzkitzu ene esker eta goraintzi amultsuenak

En. Zubiri

IRUÑEN Neguilaren 29-an, 1934-an

Aita Donosti-ri,
Lekarotzen

Ene begirune eda errespetu guziko yauna:

Angel Irigaray, *Irular*, gure adichkideak eman dauzkit zure partez goresmenen bizienak ene idazti eskuarazkoak hain gochoak kausitu dituzulakotz. Zure amultsutasunari itzultzen ditut bihotz zolatik ene esker beroenak. Zu bezalako gizon argitu eta biphil baten goresmenek ohore haundia egiten daate. Milesker, yauna.

Aspaldidanik gogoratzen zait ene idazti hoberenekin liburuchka baten egitea, sari merke bathean saltzeko gisan. Irularrek ere hori bera erraiten daat: behar nukela liburuño batian bildu, sail pollitenak hautatuz. Bainan ez baitakit izain duen arrakastarik, ezniz ausarkatzen chahubide hortan sartzerat.

Orai barka nezazu, yauna, zure musikatzalezko eremuetan ene suduraren sartzea, bainan eskual-herriko zer guziak suharki maite baititut, horra zergatik ausartatzen niz ene chede bat zuri ikusaraztea.

Badakizu Chubero, Benabarre eta Laphurdiko dantza hutsa dela *Yantza-yauzia* (le saut basque). Enetzat, (barka nezatela Baztandarrek) Muthildantza handik hartua da. Heien soinuak edo aireak eskualdun errokoak dira. Yantza-yauziaren aireak deitzen dira *Laphurtarrak*, *Chuberotarrak*, *Bachena-bartarrak*, *Luzaiderrak*, *Chibandarrak* eta *Muchikonak*.

Huntakoak igortzen (bialtzen) daukitzut paperrian finkatuak ikhus ditzazun nolakoak diren. Eta beiratu (gordetu) nahi baititut, othoiztzen zitut ikhusi ondoan itzul nezazun, aitzinetik nekheaz eskerrak emanik.

DOS CARTAS DE ENRIQUE ZUBIRI, «MANEZAUNDI», AL P. DONOSTIA

Ze lan ederra egin ahal zinezake zuk idazti batian dantza horietaz mintzatu!

Barkha berriz, Aita Donosti, eta badakizu zonbatetaraino ohoratzen nuten zure laudorioak ene idazti chumeenentzat; «Manezaundienak».

Amultsuki emaiten dauzkitzut bihotzeko eskerrak

Enrique Zubiri

P.S. Behin mintzatu nintzan zurekin, orai duela hamabost bat urthe hemen, Iruñen, Antonio Irurzun ene ahaide zenarekin zinelarik.
Avenida Carlos III, 16.

Por la copia, P. Jorge de RIEZU

Zubiri, E.
4 - Feb. - 1934

Sanxen, Oñativaren 4-ean, 1934-ean

Oñati Donosti Begirunetara

Atsegin gogoratzenik inbentari ditut
zure hitz amultunak,
bera estural sailak ez ditut or-
reantzi baurerik

Gerthajen de idoye gherenak ez
baita rotyez estural denak, ez baita
estura ikhasi oharroan (uma), ber-
arean bulharutan, eratorri den berde,
bortakoty ez dute zure hurbetamun.

Orta ibiltzen duten estura ez da
liburutan ikhasi ohar. Berarens
manera, itzulitaki eta erroak ere
berituen arhean ikhasiak ditut.

Esasiten dugu heri guri duen an-
reidito denzate

Ortopath sira Ortoga-yangie,
Ortoga sira eta Ortoga-yangie.

Ortoga-yangie heri ikhasitaren
(umans) ere berarens ber estura heri
baita beritajen de.

Berarens heri heri berarens ber (ka-
re-estura) beritaren ditelarik berarens (berde)

istug esthe alpartiatik. Distintioak eta
 gibeltoak erematen dute esthai be-
 ra altxatua, malkit. Gat udazte
 eta chingolaz behtek.

• log othe da hori Grecia - tañen
terro-a, eta beste hori Gerey - yañi.
 horren horien egiten gitey terroak?

• Dita Policarpis - ri me esfer khertun
ining egiten haren egaitzen horren.

• Eta gat onhartz bitija me esfer
eta goraingi amultu erak

gogor

• gertatu irainpuri bat nahi distintio
egun. Mekhatu behten haren erita.
bi algunen gitey egun egun bat
mekhatu garte bat egun egun
delant, eta holako behtek.

• Polantak dira malkit andana
bat winke chingolaz gaitatik, eta
chingolaz (intar) eta idergailu a'shain
inaki. Badituzte big hain aire

• Carta luzia iduri gait egun
Grecia - to shindutatik behtek. Gerey
luzi bat, mekhatu eta malkit
aldigaitatik, eta notianez haino

